

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
(О. Б. Жильцов)
« 03 » 02 2020р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Технології інклюзивного навчання
дітей з порушеннями опорно-рухового апарату»

спеціальності	016 Спеціальна освіта (шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня	першого (бакалаврського) (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	016.00.01 Логопедія (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	Інклюзивна освіта (назва спеціалізації)

Київ – 2020

Розробник:

Бабич Наталія Миколаївна., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Бабич Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Робочу програму розглянуто й затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол №1 від 15.01. 2020 р.

Завідувач кафедри _____ (підпис) (О.В. Мартинчук)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми Логопедія
(назва освітньої програми))

Протокол №1 від 15.01. 2020 р.

Керівник освітньої програми _____ (підпис) (О.В. Мартинчук)

Робочу програму перевірено

03.02.2020 р.

Заступник директора _____ (підпис) (Р.О. Павлюк)

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р.

Протокол №__ (підпис) (ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р.

Протокол №__ (підпис) (ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р.

Протокол №__ (підпис) (ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р.

Протокол №__ (підпис) (ПБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	денна	заочна	
«Технології інклюзивного навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату»			
Вид дисципліни	зі спеціалізації		
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська		
Курс	3	4	-
Семестр	6	7	-
Обсяг кредитів	2	2	-
Обсяг годин, у тому числі:	60	60	-
Аудиторні	28	28	-
Модульний контроль	4	4	-
Семестровий контроль	15	15	-
Самостійна робота	13	13	-
Форма семестрового контролю	екзамен		-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формувати у студентів систему знань та умінь у сфері організації та впровадження інклюзивного навчання дітей із порушеннями опорно-рухового апарату.

Завдання навчальної дисципліни

Відповідно до Освітньо-професійної програми 016.00.01 Логопедія підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, дисципліна «Технології інклюзивного навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату» забезпечує формування таких компетентностей:

- формувати загальні компетентності: світоглядну, громадянську, комунікативну, аналітичну, інформаційно-комунікаційну, самоосвітню, креативну, міжособистісної взаємодії;
- формувати фахові компетентності: організаційну, тероритико-методологічну, психолого-педагогічну, методичну, спеціально-педагогічну, спеціально-методичну, медико-біологічну, проектувальну, діагностико-корекційну, психолінгвістичну, консультативну, деонтологічну, компетентність у сфері інклюзивного навчання, фахові компетентності для спеціалізації «Інклюзивна освіта»;
- забезпечити набуття практичних навичок при формуванні компетентностей у сфері інклюзивного навчання в Центрі практичної підготовки «Центр інклюзивної освіти».

3. Результати навчання за дисципліною:

Відповідно до Освітньо-професійної програми 016.00.01 Логопедія підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, дисципліна «Технології інклюзивного навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату» забезпечує оволодіння такими програмовими результатами навчання:

- знати теоретичні засади загальної та спеціальної педагогіки та психології; розуміти особливості та закономірності розвитку різних категорій дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, особливості корекційно-компенсаторної допомоги цим дітям;
- володіти методологічними підходами та технологіями психологічного консультування осіб із порушеннями опорно-рухового апарату; уміти проводити психологічне консультування в психолого-педагогічному супроводі родин, що виховують дітей з порушеннями опорно-рухового апарату;
- уміти здійснювати раціональний вибір технологій мовленнєвого та когнітивного розвитку дітей раннього, дошкільного й молодшого шкільного віку з порушеннями опорно-рухового апарату.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1.							
Передумови організації інклюзивної практики для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в закладах освіти							
Тема 1. Сучасний стан та проблеми розвитку інклюзивної освіти для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату	5	2	2	-	-	-	1
Тема 2. Нейрофізіологічні механізми порушень рухової сфери	6	2	2	-	-	-	2
Тема 3. Особливості комплексного обстеження дітей із порушеннями опорно-рухового апарату	6	2	-	2	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	19	6	4	2	-	-	5
Змістовий модуль 2.							
Умови ефективного освітнього процесу для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в закладах з інклюзивною формою навчання							
Тема 4. Команда психолого-педагогічного супроводу дітей із порушеннями опорно-рухового апарату	6	2	2	-	-	-	2
Тема 5. Алгоритм діяльності міждисциплінарної команди супроводу	6	2	-	2	-	-	2
Тема 6. Партнерство між фахівцями й батьками дітей з порушеннями опорно-рухового апарату	6	2	-	2	-	-	2
Тема 7. Моніторинг динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та стану професійної компетентності фахівців	6	2	2	-	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	26	8	4	4	-	-	8
Семестровий контроль	15						
Усього за 6 семестр	60	14	8	6	-	-	13
Змістовий модуль 3.							
Технології підтримки учасників інклюзивного процесу							
Тема 8. Соціальна адаптація дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання	5	2	-	2	-	-	1
Тема 9. Організаційно-інформаційний компонент як ефективна умова адаптації дітей до інклюзивного навчання	6	2	-	2	-	-	2
Тема 10. Психолого-педагогічна	6	2	-	2	-	-	2

готовність педагогів та фахівців до роботи з дітьми в інклюзивному освітньому процесі							
Модульний контроль	2						
Разом	19	6	-	6	-	-	5
Змістовий модуль 4.							
Технології інклюзивного навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату							
Тема 11. Адаптація освітнього середовища: доступність до комунікацій та інформаційна доступність	6	2	2	-	-	-	2
Тема 12. Адаптація навчальних підходів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату: навчальні цілі, навчальні матеріали, форми та методи навчання	6	2	-	2	-	-	2
Тема 13. Стратегії підтримки дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання	6	2	2	-	-	-	2
Тема 14. Транзиція: програми переходу молоді з порушеннями опорно-рухового апарату до дорослого життя	6	2	2	-	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	26	8	6	2	-	-	8
Семестровий контроль	15						
Усього за 7 семестр	60	14	6	8	-	-	13
Усього	120	28	14	14	-	-	26

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

Передумови організації інклюзивної практики для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в закладах освіти

Тема 1. Сучасний стан та проблеми розвитку інклюзивної освіти для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату

Ефективні стратегії практичної реалізації теоретичних підстав інклюзії. Необхідність розробки і проектування змін у системі освіти, у тому числі в професійній готовності вчителів до роботи в закладах освіти з інклюзивною формою навчання. Аналіз сучасної нормативно-правової бази щодо розвитку інклюзивної освіти в Україні, зокрема, щодо дітей із порушеннями опорно-рухового апарату (ОРА). Сучасний досвід впровадження інтегрованого та інклюзивного навчання в закладах освіти для дітей з ОРА.

Ключові слова: інклюзія, інклюзивна освіта, соціальна інтеграція, інтеграція, гуманізація освіти, ОРА.

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [4, 5, 7, 20, 21]

Тема 2. Нейрофізіологічні механізми порушень рухової сфери

Нейрофізіологічні механізми рухової діяльності організму. Компоненти нервової системи в процесі їхньої інтеграційної діяльності при виконанні рухової функції. Поняття рухової діяльності. Структура і функції рухового апарату. Механізм скорочення м'яза. Рухові одиниці і їх різноманітність. Класифікація рухів. Система управління рухами (за М.О. Бернштейном). Рухові програми. Координація рухів. Рухові навички. Типи рухів. Класифікація рухових рефлексів.

Захворювання нервової системи (ДЦП, поліомієліт). Вроджена патологія опорно-рухового апарату (вроджений вивих стегна, косолапість та інші деформації ступні, сколіоз, дефекти кінцівок тощо). Набуті захворювання та ушкодження опорно-рухового апарату (травматичні ураження спинного мозку, головного мозку та кінцівок, поліартрит, захворювання скелета (туберкульоз, пухлини кісток тощо), системні захворювання скелета (рахіт тощо).

Ключові слова: рухова сфера, м'яз, рухова програма, рефлекс, ДЦП, опорно-руховий апарат, нейрофізіологія.

Рекомендована основна література [1, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 9, 22, 23, 24]

Тема 3. Особливості комплексного обстеження дітей із порушеннями опорно-рухового апарату

Дослідження моторики дітей із порушеннями опорно-рухового апарату. Система тестів для оцінювання рухової активності дітей з ОРА. Медичне, логопедичне, психолого-педагогічне обстеження осіб з ОРА.

Обстеження на базі класифікації великих моторних функцій дитини (GMFCS), що ґрунтується на етапах її моторного розвитку в певному віці.

Ключові слова: оцінювання, тести, рухова активність, моторні функції.

Рекомендована основна література [1, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 9, 22, 23, 24]

Змістовий модуль 2.

Умови ефективного освітнього процесу для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в закладах з інклюзивною формою навчання

Тема 4. Команда психолого-педагогічного супроводу дітей із порушеннями опорно-рухового апарату

Команда психолого-педагогічного супроводу: склад команди, роль та зона відповідальності кожного тощо. Модель корекційно-адаптаційного навчання та виховання дітей із порушеннями опорно-рухового апарату. Стратегія розробки ІПР для дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.

Ключові слова: команда супроводу, ІПР, корекційно-адаптаційне навчання та виховання.

Рекомендована основна література [1, 2, 3]

Рекомендована додаткова література [3, 8, 10, 13, 16, 17, 20, 25]

Тема 5. Алгоритм діяльності міждисциплінарної команди супроводу
Завдання координатора команди супроводу: ієрархія за значущістю. Взаємодія вчителя та асистента вчителя. Технологія проведення зустрічі команди супроводу.

Ключові слова: стратегії викладання, колаборація (спільне викладання), сучасні тенденції діяльності педагога.

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [4, 5, 7, 8, 11, 13, 16, 17, 18, 25]

Тема 6. Партнерство між фахівцями й батьками дітей із порушеннями опорно-рухового апарату

Партнерські засади в роботі фахівців команди супроводу та батьків дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. Особливості співпраці з родинами дітей із порушеннями ОРА. Форми взаємодії з батьками в умовах інклюзивного навчання.

Ключові слова: партнерство, родини дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, співпраця фахівців та батьків.

Рекомендована основна література [1, 5]

Рекомендована додаткова література [2, 3, 6]

Тема 7. Моніторинг динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та стану професійної компетентності фахівців

Відмінності між процесами моніторингу та оцінки. Технологія вимірювання динаміки розвитку дитини з порушеннями опорно-рухового апарату в інклюзивних закладах освіти. Результати, ризики та наслідки моніторингу навчально-виховної ситуації дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.

Ключові слова: моніторинг, оцінка, динаміка розвитку, результати, ризики, наслідки.

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [2, 5, 6, 18, 20]

Змістовий модуль 3.

Технології підтримки учасників інклюзивного процесу

Тема 8. Соціальна адаптація дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання

Особливості адаптаційного періоду дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання. Фази адаптаційного процесу. Роль кожного учасника освітнього процесу в процесі соціалізації. Ефективна адаптація.

Сім'я і її роль у соціалізації дитини з порушеннями опорно-рухового апарату. Супровід сімей та їхня участь в інклюзивному процесі.

Ключові слова: соціальна адаптація, адаптаційний період, фази адаптаційного процесу, соціалізація, супровід.

*Рекомендована основна література [1, 2, 5]
Рекомендована додаткова література [8, 10, 15, 22, 23]*

Тема 9. Організаційно-інформаційний компонент як ефективна умова адаптації дітей до інклюзивного навчання

Напрями підготовки педагогів та колективу дітей із нормотиповим розвитком до успішної адаптації дитини з порушеннями опорно-рухового апарату в систему закладу освіти з інклюзивною формою навчання.

Форми роботи для зміни соціальних установок та стереотипів щодо дітей з ООП, формування толерантного ставлення й гармонізація стосунків у дитячому/учнівському колективі.

Ключові слова: адаптація, адаптаційний період, фази адаптаційного процесу, соціальні установки та стереотипи.

*Рекомендована основна література [1, 2, 3]
Рекомендована додаткова література [2, 4, 8, 10, 15, 18, 19, 21]*

Тема 10. Психолого-педагогічна готовність педагогів та фахівців до роботи з дітьми в інклюзивному освітньому процесі

Соціальна та емоційна компетентність фахівців закладів освіти. Рефлексія педагогів із подальшими кроками щодо самовдосконалення як умова їхньої успішної професійної діяльності.

Шляхи підтримки фахівців з інклюзивного навчання. Взаємозв'язок та обмін інформацією, моделювання найкращих практик та забезпечення зворотного зв'язку щодо впровадження інклюзивних практик в освіті поміж вчителів, фахівців, викладачів університетів, працівників неурядових організацій та батьків дітей і молоді з інвалідністю.

Ключові слова: компетентність, готовність, підтримка, фахівці, моделювання.

*Рекомендована основна література [2, 3]
Рекомендована додаткова література [3, 5, 10, 11, 16, 17, 18, 25]*

Змістовний модуль 4.

Технології інклюзивного навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату

Тема 11. Адаптація освітнього середовища: доступність до комунікацій та інформаційна доступність

Пристосування приміщень до потреб дітей із порушеннями опорно-рухового апарату. Загальні рекомендації щодо облаштування території освітнього закладу.

ІКТ як компенсаторний, комунікаційний та дидактичний засіб підтримки інклюзивного навчання дітей із порушеннями опорно-рухового апарату. Адаптивні хмаро орієнтовані технології: індивідуалізація та диференціація освітнього процесу, підтримка персоніфікованого

комп'ютерно орієнтованого навчального середовища, підвищення якості й доступності електронних освітніх ресурсів.

Ключові слова: адаптація освітнього середовища, доступність, ІКТ, персоніфіковане навчальне середовище, електронні освітні ресурси.

Рекомендована основна [2, 3]

Рекомендована додаткова література [7, 15, 19, 21]

Тема 12. Адаптація навчальних підходів для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату: навчальні цілі, навчальні матеріали, форми та методи навчання

Сутність адаптації. Види адаптації. Адаптація навчальних підходів, матеріалів, навчальних програм, форм і методів навчання тощо.

Модифікація та шляхи її виконання. Особливості застосування модифікації для дітей із комплексними порушеннями в освітньому процесі.

Ключові слова: адаптація, модифікація, пристосування, особливі освітні потреби.

Рекомендована основна література [1, 2, 5]

Рекомендована додаткова література [4, 8, 11, 14, 15, 18, 19]

Тема 13. Стратегії підтримки дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання

Загальні рекомендації щодо мовленнєвого розвитку, когнітивної та емоційно-вольової сфери, формування навчальної діяльності.

Додаткові послуги для дітей з порушенням опорно-рухового апарату.

Створення портфоліо навчальних досягнень дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.

Скаффолдінг — створення умов для підвищення успішності кожного учня.

Ключові слова: мовленнєвий розвиток, когнітивна сфера, емоційно-вольова сфера, портфоліо, навчальні досягнення.

Рекомендована основна література [1, 2, 5]

Рекомендована додаткова література [4, 8, 11, 14, 15, 18, 19]

Тема 14. Транзиція: програми переходу молоді з порушеннями опорно-рухового апарату до дорослого життя

Поняття «транзиція». Стратегії переходу до самостійного дорослого життя молоді з порушеннями опорно-рухового апарату: роль школи та освіти. Світова практика транзиції. Основні напрямки переходу: міжнародний досвід.

Ключові слова: транзиція, стратегії переходу, молодь з ООП, доросле життя, самостійність.

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [2, 7, 12, 15, 20, 24]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	4	4	3	3	4	4
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	-	-	3	3
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2	3	3	1	1
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	-	-	3	30
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20	3	30	1	10
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	4	20	3	15	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	76	-	93		76	-	93-
Максимальна кількість балів: 338									
Розрахунок коефіцієнта: $k=338/60=5,63$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовий модуль 1.

Передумови організації інклюзивної практики для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в закладах освіти

Тема 1. Сучасний стан та проблеми розвитку інклюзивної освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (1 год.)

Завдання: Перегляньте відео за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=mAxl45jPe0E>. У робочому зошиті напишіть есе, в якому висвітлити власну позицію щодо питання:

- Як би Ви назвали цей відеоролик? Чому?
- В чому інклюзивність цього відеоролику?
- Чи змінили діти позицію до хлопчика з порушеннями опорно-рухового апарату й чому?

Форма подання: есе в робочому зошиті.

Критерії оцінювання: здатність до коректного й науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого й науково виваженого обґрунтування власної позиції у процесі розкриття теми – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації власної позиції – 1 бал.

Тема 2-3. Нейрофізіологічні механізми порушень рухової сфери (4 год.)

Завдання: Прочитайте працю М. Бернштейна «Про спритність та її розвиток». Тезово законспекуйте в робочому зошиті один із нарисів праці Миколи Олександровича Бернштейна (на вибір студента).

Форма подання: у вигляді тез у робочому зошиті.

Критерії оцінювання: здатність до коректного й науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 3 бал, здатність до творчого й науково виваженого обґрунтування обраного матеріалу – 3 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 3 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Змістовий модуль 2.

Умови ефективного освітнього процесу для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в закладах з інклюзивною формою навчання

Тема 4. Команда психолого-педагогічного супроводу дітей із порушеннями опорно-рухового апарату (2 год.)

Завдання: Здійсніть пошук опису функцій команди супроводу дитини з порушеннями опорно-рухового апарату в науково-методичній літературі, інтернет ресурсі, практичних розробках. Оформіть у вигляді таблиці:

Учасник команди супроводу	Постійний/залучений	Функції учасника команди супроводу

Форма подання: у вигляді таблиці в робочому зошиті.

Критерії оцінювання: здатність до коректного й науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого й науково виваженого обґрунтування обраного матеріалу – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 5. Алгоритм діяльності міждисциплінарної команди супроводу (2 год.)

Завдання: Розробіть покроковий алгоритм професійної взаємодії фахівців ІРЦ і команди супроводу, що передбачає ряд послідовних кроків для здійснення поступового переходу функцій ІРЦ від ініціюючих напрямів і зміст роботи команди супроводу до підтримуючих та моніторингових. Оформіть покроковий алгоритм у вигляді схеми.

Форма подання: у вигляді схеми в робочому зошиті.

Критерії оцінювання: здатність до коректного й науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого й науково виваженого обґрунтування обраного матеріалу – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 6. Партнерство між фахівцями й батьками дітей із порушеннями опорно-рухового апарату (2 год.)

Завдання: Розробіть пам'ятку для батьків про їхню роль у команді супроводу дитини з порушеннями опорно-рухового апарату. Оформіть у вигляді постера/брошури/флаєра/буклета (на вибір студента).

Форма подання: розроблений постер/брошура/флаєр/буклет презентується на практичному занятті.

Критерії оцінювання: здатність до коректного й науково виваженого аналізу опрацьованого матеріалу – 1 бал, здатність до творчого й науково виваженого обґрунтування обраного матеріалу – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 7. Моніторинг динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та стану професійної компетентності фахівців (2 год.)

Завдання: Розробіть протокол результатів моніторингу динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в закладі освіти (ЗДО/ЗСО) з інклюзивною формою навчання.

Форма подання: розроблений протокол у форматі Word презентується на практичному занятті.

Критерії оцінювання: здатність до коректного й науково виваженого аналізу опрацьованого матеріалу – 1 бал, здатність до творчого й науково виваженого обґрунтування обраного матеріалу – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Змістовий модуль 3.

Технології підтримки учасників інклюзивного процесу

Тема 8. Соціальна адаптація дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання (1 год.)

Завдання: Розробіть вправи/ігри (3-5 шт.) для адаптації дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в новому освітньому середовищі. Презентуйте на практичному занятті.

Форма подання: розроблені ігри/вправи у форматі Word презентуються на практичному занятті.

Критерії оцінювання: здатність до коректного й науково виваженого аналізу матеріалу – 1 бал, здатність до творчого й науково виваженого обґрунтування обраного матеріалу – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 9. Організаційно-інформаційний компонент як ефективна умова адаптації дітей до інклюзивного навчання (2 год.)

Завдання: Розробіть вправи/ігри (3-5 шт.) для адаптації дітей із нормотиповим розвитком для зміни соціальних установок та стереотипів щодо дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, формування толерантного ставлення й гармонізація стосунків у дитячому/учнівському колективі.

Форма подання: розроблені ігри/вправи у форматі Word презентуються на практичному занятті.

Критерії оцінювання: здатність до коректного й науково виваженого аналізу матеріалу – 1 бал, здатність до творчого й науково виваженого обґрунтування обраного матеріалу – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 10. Психолого-педагогічна готовність педагогів та фахівців до роботи з дітьми в інклюзивному освітньому процесі (2 год.)

Завдання: Розробіть вправи (3-5 шт.) для тренінгового заняття з формування готовності педагогів до взаємодії з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарату, надання методичної та ресурсної підтримки фахівцям інклюзивного процесу.

Форма подання: розроблені ігри/вправи у форматі Word презентуються на практичному занятті.

Критерії оцінювання: здатність до коректного й науково виваженого підбору матеріалу – 1 бал, здатність до творчого й науково виваженого обґрунтування обраного матеріалу – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Змістовний модуль 4.

Технології інклюзивного навчання дітей із порушеннями опорно-рухового апарату

Тема 11. Адаптація освітнього середовища: доступність до комунікацій та інформаційна доступність (2 год.)

Завдання: Розробіть пам'ятку у форматі постера/брошури/флаєра/буклета (на вибір студента) для вчителя початкових класів, щодо адаптації освітнього середовища для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

Форма подання: пам'ятка у форматі постера/брошури/флаєра/буклета (на вибір студента) презентуються на практичному занятті.

Критерії оцінювання: здатність до коректного й науково виваженого підбору матеріалу – 1 бал, здатність до творчого й науково виваженого обґрунтування обраного матеріалу – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 12. Адаптація навчальних підходів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату: навчальні цілі, навчальні матеріали, форми та методи навчання (2 год.)

Завдання: запропонуйте адаптацію елементів програми з будь-якого предмету (на вибір студента) для дитини молодшого шкільного віку та внесіть дані в ІПР.

Форма подання: ІПР із заповненим розділом адаптації програм.

Критерії оцінювання: здатність до коректного й науково виваженого підбору матеріалу – 1 бал, здатність до творчого й науково виваженого обґрунтування обраного матеріалу – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 13. Стратегії підтримки дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання (2 год.)

Завдання: створіть всеукраїнську базу реабілітаційних послуг/методик реабілітації, які може запропонувати фахівець для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. Дані занесіть у таблицю:

№ з/п	Реабілітаційна послуга/методика	Опис	Центр/медичний центр/локація	Посилання

Форма подання: таблиця із заповненим описом реабілітаційних послуг/методик реабілітації.

Критерії оцінювання: здатність до коректного й науково виваженого підбору матеріалу – 1 бал, здатність до творчого й науково виваженого обґрунтування обраного матеріалу – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 14. Транзиція: програми переходу молоді з порушеннями опорно-рухового апарату до дорослого життя (2 год.)

Завдання: здійсніть аналіз світового досвіду працевлаштування молоді з порушеннями опорно-рухового апарату. Дані занесіть у таблицю:

№ з/п	Галузь	Професія	Посилання на джерело/відео

Форма подання: таблиця із заповненим матеріалом.

Критерії оцінювання: здатність до коректного й науково виваженого підбору матеріалу – 1 бал, здатність до широкого інформаційного пошуку – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

6.3. **Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.**
Письмова форма.

Критерії оцінювання:

1. Здатність продемонструвати вміння пошуку наукової інформації та її використання для розкриття базових понять – 10 балів;
2. Здатність продемонструвати критичне мислення у процесі структурування та коректність використання матеріалу – 10 балів;
3. Здатність продемонструвати високий рівень грамотності писемного мовлення – 5 балів.

6.4. **Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.**
Письмова.

Критерії оцінювання завдань

За перше завдання (репродуктивного характеру) – max 10 балів за правильну відповідь, яка демонструє знання і розуміння теоретичного матеріалу.

За друге завдання (аналітичне) – max 10 балів за правильну, розгорнуту відповідь, з наявним аналізом та аргументацією власної позиції щодо змісту питання.

За третє завдання (практичне) – max 20 балів за правильну, розгорнуту відповідь, яка на достатньо високому рівні презентує сформованість у студента навичок самостійної професійної діяльності у процесі презентації власної думки й обраних позицій щодо практичного використання засвоєного матеріалу.

6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Назвіть ефективні стратегії практичної реалізації теоретичних підстав інклюзії.
2. Обґрунтуйте необхідність розробки і проектування змін у системі освіти, у тому числі в професійній готовності вчителів до роботи в закладах освіти з інклюзивною формою навчання.
3. Проаналізуйте сучасну нормативно-правову базу щодо розвитку інклюзивної освіти в Україні, зокрема, щодо дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (ОРА).
4. Розкрийте сучасний досвід впровадження інтегрованого та інклюзивного навчання у закладах освіти для дітей з ОРА.
5. Розкрийте нейрофізіологічні механізми рухової діяльності організму.
6. Назвіть компоненти нервової системи в процесі їхньої інтеграційної діяльності під час виконання рухової функції.
7. Дайте визначення поняттю «рухова діяльність». Охарактеризуйте структуру і функції рухового апарату.
8. Проаналізуйте систему управління рухами (за М.О. Бернштейном).
9. Охарактеризуйте захворювання нервової системи (ДЦП, поліомієліт).
10. Охарактеризуйте вроджені патології опорно-рухового апарату (вроджений вивих стегна, косопалість та інші деформації ступні, сколіоз, дефекти кінцівок тощо).
11. Охарактеризуйте набуті захворювання та ушкодження опорно-рухового апарату (травматичні ураження спинного мозку, головного мозку та кінцівок, поліартрит, захворювання скелета (туберкульоз, пухлини кісток тощо), системні захворювання скелета (рахіт тощо).
12. Розкрийте систему тестів для оцінювання рухової активності дітей з ОРА.
13. Розкрийте логопедичне обстеження осіб з ОРА.
14. Розкрийте медичне обстеження осіб з ОРА.
15. Розкрийте психолого-педагогічне обстеження осіб з ОРА.
16. Розкрийте обстеження на базі класифікації великих моторних функцій дитини (GMFCS), що ґрунтується на етапах її моторного розвитку в певному віці.
17. Охарактеризуйте команду психолого-педагогічного супроводу: склад команди, роль та зона відповідальності кожного тощо.
18. Розкрийте модель корекційно-адаптаційного навчання та виховання дітей із порушеннями опорно-рухового апарату.
19. Розкрийте стратегію розробки ІПР для дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.
20. Розкрийте завдання координатора команди супроводу: ієрархія за значущістю.
21. Охарактеризуйте взаємодію вчителя та асистента вчителя.
22. Розкрийте технологію проведення зустрічі команди супроводу.

23. Розкрийте партнерські засади в роботі фахівців команди супроводу та батьків дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.
24. Розкрийте особливості співпраці з родинами дітей з порушеннями ОРА.
25. Охарактеризуйте форми взаємодії з батьками в умовах інклюзивного навчання.
26. Проаналізуйте відмінності між процесами моніторингу та оцінки.
27. Розкрийте технологію вимірювання динаміки розвитку дитини з порушеннями опорно-рухового апарату в інклюзивних закладах освіти.
28. Розкрийте результати, ризики та наслідки моніторингу навчально-виховної ситуації дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.
29. Розкрийте особливості адаптаційного періоду дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання.
30. Охарактеризуйте фази адаптаційного процесу дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання.
31. Охарактеризуйте роль кожного учасника освітнього процесу в процесі соціалізації дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання.
32. Охарактеризуйте ефективну адаптацію дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання.
33. Розкрийте роль сім'ї у соціалізації дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.
34. Охарактеризуйте у який спосіб здійснюється супровід сімей у соціалізації дитини з порушеннями опорно-рухового апарату та їхню участь в інклюзивному процесі.
35. Охарактеризуйте напрями підготовки педагогів та колективу дітей з нормотиповим розвитком до успішної адаптації дитини з порушеннями опорно-рухового апарату в систему закладу освіти з інклюзивною формою навчання.
36. Розкрийте форми роботи для зміни соціальних установок та стереотипів щодо дітей з ООП, формування толерантного ставлення й гармонізація стосунків в дитячому/учнівському колективі.
37. Проаналізуйте соціальну та емоційну компетентність фахівців закладів освіти.
38. Проаналізуйте шляхи підтримки фахівців з інклюзивного навчання.
39. Розкрийте вимоги до пристосування приміщень до потреб дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.
40. Розкрийте загальні рекомендації щодо облаштування території освітнього закладу.
41. Проаналізуйте ІКТ як компенсаторний, комунікаційний та дидактичний засіб підтримки інклюзивного навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.
42. Розкрийте адаптивні хмаро орієнтовані технології: індивідуалізація та диференціація освітнього процесу, підтримка персоніфікованого комп'ютерно-орієнтованого навчального середовища, підвищення якості й доступності електронних освітніх ресурсів.

43. Розкрийте поняття «адаптація» з позиції адаптації навчальних підходів, матеріалів, навчальних програм, форм і методів навчання тощо.
44. Розкрийте поняття «модифікація» та шляхи її виконання.
45. Розкрийте особливості застосування модифікації для дітей з комплексними порушеннями в освітньому процесі.
46. Дайте загальні рекомендації щодо мовленнєвого розвитку дітей з порушенням опорно-рухового апарату.
47. Дайте загальні рекомендації щодо когнітивного розвитку дітей з порушенням опорно-рухового апарату.
48. Дайте загальні рекомендації щодо формування навчальної діяльності дітей з порушенням опорно-рухового апарату.
49. Дайте загальні рекомендації щодо розвитку емоційно-вольової сфери дітей з порушенням опорно-рухового апарату.
50. Розкрийте додаткові послуги для дітей з порушенням опорно-рухового апарату.
51. Проаналізуйте алгоритм створення портфоліо навчальних досягнень дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.
52. Проаналізуйте поняття «скафолдінг» як засіб створення умов для підвищення успішності кожного учня.
53. Проаналізуйте поняття «транзиція». Охарактеризуйте світову практику транзиції.
54. Розкрийте стратегії переходу до самостійного дорослого життя молоді з порушеннями опорно-рухового апарату: роль школи та освіти.
55. Проаналізуйте міжнародний досвід щодо основних напрямків переходу до самостійного дорослого життя молоді з порушеннями опорно-рухового апарату.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий

		допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни «Технології інклюзивного навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату»

Разом: 120 годин: 28 годин – лекції, 14 години – практичні заняття, 14 годин – семінарські заняття, 30 годин – семестровий контроль, 26 годин – самостійна робота, 8 години – модульні роботи.

Модулі	Модуль I			Модуль II			
Назва модуля	Передумови організації інклюзивної практики для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в закладах освіти			Умови ефективного освітнього процесу для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в закладах з інклюзивною формою навчання			
Кількість балів за модуль	76 (балів)			93 (балів)			
Лекції	1 (1 бал)	2 (1 бал)	3 (1 бал)	4 (1 бал)	5 (1 бал)	6 (1 бал)	7 (1 бал)
Теми лекцій (1 бал за відвідування)	Сучасний стан та проблеми розвитку інклюзивної освіти для з дітей порушеннями опорно-рухового апарату діяльності	Нейрофізіологічні механізми порушень рухової сфери	Особливості комплексного обстеження дітей з порушеннями опорно-рухового апарату	Команда психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями опорно-рухового апарату	Алгоритм діяльності міждисциплінарної команди супроводу	Партнерство між фахівцями і батьками дітей з порушеннями опорно-рухового апарату	Моніторинг динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та стану професійної компетентності фахівців
Семінарські	1 (1+10 балів)	2 (1+10 балів)		3(1+10 балів)			4(1+10 балів)
Семінарські заняття	Сучасний стан та проблеми розвитку інклюзивної освіти для з порушеннями опорно-рухового апарату діяльності	Нейрофізіологічні механізми порушень рухової сфери		Команда психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями опорно-рухового апарату			Моніторинг динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та стану професійної компетентності фахівців
Практичні			1		2	3	
Практичні заняття			Особливості комплексного обстеження дітей з порушеннями опорно-рухового апарату		Алгоритм діяльності міждисциплінарної команди супроводу	Партнерство між фахівцями і батьками дітей з порушеннями опорно-рухового	
Бали			1+10 балів		1+10 балів	1+10 балів	
Самостійна робота	5 (балів)	5 (балів) + 5 (балів)		5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)
Модульний контроль	Модульний контроль 1 (25 балів)			Модульний контроль 2 (25 балів)			

Модулі	Модуль III			Модуль IV			
Назва модуля	Технології підтримки учасників інклюзивного процесу			Технології інклюзивного навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату			
Кількість балів за модуль	76 (балів)			93 (балів)			
Лекції	8 (1 бал)	9 (1 бал)	10 (1 бал)	11(1 бал)	12 (1 бал)	13 (1 бал)	14 (1 бал)
Теми лекцій (1 бал за відвідування)	Соціальна адаптація дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання	Організаційно-інформаційний компонент як ефективна умова адаптації дітей до інклюзивного навчання	Психолого-педагогічна готовність педагогів та фахівців до роботи з дітьми в інклюзивному освітньому процесі	Адаптація освітнього середовища: доступність до комунікацій та інформаційна доступність	Адаптація навчальних підходів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату: навчальні цілі, навчальні матеріали, форми та методи навчання	Стратегії підтримки дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання	Транзиція: програми переходу молоді з порушеннями опорно-рухового апарату до дорослого життя
Семінарські				5(1+10 балів)		6 (1+10 балів)	7 (1+10 балів)
Семінарські заняття				Адаптація освітнього середовища: доступність до комунікацій та інформаційна доступність		Стратегії підтримки дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання	Транзиція: програми переходу молоді з порушеннями опорно-рухового апарату до дорослого життя
Практичні	4	5	6		7		
Практичні заняття	Соціальна адаптація дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання	Організаційно-інформаційний компонент як ефективна умова адаптації дітей до інклюзивного навчання	Психолого-педагогічна готовність педагогів та фахівців до роботи з дітьми в інклюзивному освітньому процесі		Адаптація навчальних підходів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату: навчальні цілі, навчальні матеріали, форми та методи навчання		
Бали	1+10 балів	1+10 балів	1+10 балів		1+10 балів		
Самостійна робота	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)
Підсумковий контроль	Модульний контроль 3 (25 балів)			Модульний контроль 4 (25 балів)			
	Екзамен Усього: 338 =338:60, коефіцієнт 5,63						

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Дитина з порушеннями опорно-рухового апарату в загальноосвітньому просторі. Методичні рекомендації фахівцям з організації та впровадження інклюзивної форми навчання дітей з порушеннями функцій опорно-рухового апарату. Навчально-методичний посібник / А.Г.Шевцов, О.В.Романенко, Л.О.Ханзерук, О.В.Чеботарьова, за заг. наук. ред. А.Г. Шевцова. К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. 200 с.
2. Дятленко Н. М., Софій Н. З., Мартинчук О. В., Найда Ю. М. Асистент учителя в інклюзивному класі : навч.-метод. посіб. / під заг.ред. М. Ф. Войцехівського. Київ : ТОВ. «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 172 с.
3. Компанець Н.М., Луценко І.В. Моделювання індивідуального розвитку дитини з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного ДНЗ: навчально-методичний посібник. Київ, 2017. 66 с.
4. Спеціальна педагогіка: навч.посіб. для студ.вищ. навч.закл. О.В. Мартинчук, І.М. Маруненко, К.В. Луцько та ін.. Київ, ун-т імені Бориса Грінченка,2018. 364 с.
5. Чеботарьова О.В., Коваль Л.В., Данілавічюте Е.А. Дитина із церебральним паралічем. Харків : Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 40 с. (Інклюзивне навчання)

Додаткова:

1. Бернштейн Н.А. О ловкости и ее развитии. Изд-во «Физкультура и спорт» Государственного комитета СССР по печати, Москва, 1991. 209 с.
2. Василенко О. М. Шляхи формування продуктивних стосунків дітей з особливими потребами з оточенням. Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна», 2010. № 2. С. 163-165. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2010_2_41
3. Колупаєва А. А., Данілавічюте Е. А., Литовченко С. В. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі : навч.метод. посіб. Київ : Видавнична група «А.С.К.», 2012. 192 с.
4. Заєркова Н.В. Інклюзивна освіта для дітей з особливими освітніми потребами / Педагогикалық ізденіс педагогический поиск (4), 2015. С. 162-164.
5. Індекс інклюзії: розвиток навчання та участі в життєдіяльності шкіл: посіб./ [Тоні Бут]; пер. з англ. К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 190 с.
6. Інклюзивна освіта. Посібник для батьків. Досвід Канади : посіб. Київ : Паливода А.В., 2012. 120 с.
7. Клішевич Н.А., Заєркова Н.В. Сучасні підходи до організації інклюзивного навчання в закладах вищої освіти / Інклюзивне навчання: основні принципи та дієві технології: [монографія] // Колектив авторів;

- відп. ред. Г.В. Давиденко. Вінниця, 2018. С. 20-34
8. Лорман Т., Деспелер Дж., Харві Д. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі : практич. посіб. пер. з англ. Київ : СПД-ФО Парашин І. С., 2010. 296 с.
 9. Миронова С.П., Гаврилов О. В, Матвеева М. П. Основи корекційної педагогіки : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Поділ. : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І.Огієнка, 2010. 236 с.
 - 10.Миронова С. П. Педагогіка інклюзивної освіти : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. 164 с.
 - 11.Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. М. А. Порошенко та ін. Київ, 2018. 252 с.
 - 12.Працевлаштування та зайнятість людей із інвалідністю : Довідник для роботодавців / упорядн. Т. В Семігіна, О. Л Іванова. 2010. 140 с.
 - 13.Про затвердження примірного положення про команду психологопедагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 08.06.2018 р. № 609. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogopolozhennya-pro-komandu-psihologo-pedagogichnogo-suprovoduditini-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-v-zakladi-zagalnoyi-serednoyita-doshkilnoyi-osviti>
 - 14.Програма розвитку дітей дошкільного віку з порушеннями опорно-рухового апарату / під заг.ред. Шевцова А.Г.; уп. Романенко О.І, Ханзерук Л.О. Київ, 2012. 232 с.
 - 15.Реабілітаційний супровід навчання неповносправних дітей: методичний посібник/ Укл.: А. Луговський, М. Сварник, О. Падалка. Львів: Колесо, 2008. 144 с.
 16. Скрипник Т.В. Специфіка реалізації міждисциплінарного командного супроводу в інклюзивному освітньому середовищі України / Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць: вип. 14./ за ред. В. М. Синьова, О. В. Гаврилова. Кам'янець-Подільськ, «Медобори – 2006», 2019. С. 302-313.
 17. Скрипник Т.В. Стратегії класного менеджменту для інклюзивного простору / Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць: вип. 7, у 2 т./ за ред. В. М. Синьова, О. В. Гаврилова. Кам'янець-Подільськ, «Медобори – 2006», 2017. с. 215-223.
 - 18.Софій Н.З., Найда Ю.М., Мартинчук О.В. Середовище, що належить дітям: порадник для педагогів закладів дошкільної освіти [Навчально-методичні матеріали]. Київ, 2019. 67 с.
 - 19.Сучасні засоби ІКТ підтримки інклюзивного навчання : навчальний посібник / [А. В. Гета, В. М. Заїка, В. В. Коваленко та ін.] ; за заг. ред. Ю. Г. Носенко. Полтава : ПУЕТ, 2018. 261 с.

20. Тельна О. А., Маланчій В. О., Дацьо Н. О, Сидорів С. М., Селепій О. Д., Весніна Н. В., Приймак Н. П., Сидорів Л. М. Сходинки інклюзії : наук.-практ. посібник для педагогів, студентів та батьків. 2-ге вид., випр. та доп. / за ред. С. М. Сидоріва. Івано-Франківськ : видавець Кушнір Г. М., 2019. 156 с.
21. Федоренко О.Ф., Кривоносова О.В. Науковий доробок у галузі інклюзивної освіти в Україні / Дефектологія. Особлива дитина: навчання та виховання, 2012. № 3. С.11-17.
22. Чеботарьова О. Навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах загальноосвітньої школи / Інклюзивна освіта: стан і перспективи розвитку в Україні : наук.-метод. зб. до Всеукр. наук.-практ. конф. К., 2007. С. 49–52.
23. Чопік О. В. Формування взаємин дітей з вадами опорно-рухового апарату із здоровими ровесниками в умовах інклюзивного навчання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Чопік Олена Василівна. Київ, 2013. 247 с.
24. Шипицына Л. М., Мамайчук И. И. Психология детей с нарушениями функций опорно-двигательного аппарата : учеб. пособ. М. : ВЛАДОС, 2004. 368 с.
25. Школа для кожного (окремі аспекти інклюзивної освіти): Навчально-методичний посібник для керівників закладів освіти, учителів та вихователів ЗДО, ГПД, шкіл-інтернатів, методистів [Текст] / Лідія Іванівна Лавріненко. Чернігів: Чернігівський національний технологічний університет (ЧНТУ), 2017. 168 с.

9. Додаткові ресурси (за наявності)

1. Всеукраїнський фонд «Крок за кроком» / Е-Бібліотека / URL: <http://ussf.kiev.ua/scdarticles/>
2. Інклюзивна освіта: основні положення. URL: <http://ussf.kiev.ua/uk/articles/inklyuzivna-osvita-osnovnipolozhennya/>
3. Канадсько-український проект «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні», 2011 <https://education-inclusive.com/>
4. Про затвердження перекладу Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків : наказ Міністерства охорони здоров'я від 23.05.2018р. № 981. URL: <https://medprosvita.com.ua/nakaz-moz-ukrayini-vid-23-05-2018-981pro-zatverdzhennya/>

ДОДАТКИ

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1.

Передумови організації інклюзивної практики для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в закладах освіти

Семінарське заняття №1. Сучасний стан та проблеми розвитку інклюзивної освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно підходів до проблеми розвитку інклюзивної освіти для з порушеннями опорно-рухового апарату.

Завдання №2. Здійснити аналіз джерел та тезово законспектувати основні положення науковців щодо сучасного стану розвитку інклюзивної освіти для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

Завдання №3. Підготуватись до панельної дискусії з наступних питань:

- стратегії практичної реалізації теоретичних підстав інклюзії;
- сучасна нормативно-правова база щодо розвитку інклюзивної освіти в Україні, зокрема, стосовно дітей з порушеннями опорно-рухового апарату (ОРА);
- сучасний досвід впровадження інтегрованого та інклюзивного навчання у закладах освіти для дітей з ОРА в різних країнах.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді тез окреслених питань в завданні №1-3. Бути готовим до панельної дискусії на семінарському занятті.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

Характеристика критерію	Мах кількість балів
Під час дискусії/презентації студент демонструє здатність до рефлексії та ініціативи	3
Студент демонструє під час дискусії/презентації здатність до критичного мислення.	2
Студент приводить/наводить приклади та демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для власного розвитку та формування професіоналізму.	2
Студент демонструє високий рівень грамотності усного та писемного мовлення	2
Студент використовує засоби візуалізації, зокрема комп'ютерні технології чи інші	2
Мах	11

Загальна кількість балів за виконане завдання: 11 балів (1 бал за присутність+10 балів за роботу на занятті).

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [4, 5, 7, 20, 21]

Семінарське заняття №2. Нейрофізіологічні механізми порушень рухової сфери

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Розділитись на рівновеликі групи. Кожній групі створити докладну карту знань на основі онлайн сервісу <https://www.easel.ly> з нижче поданих питань:

- нейрофізіологічні механізми рухової діяльності організму;
- компоненти нервової системи в процесі їх інтеграційної діяльності при виконанні рухової функції;
- структура і функції рухового апарату;
- механізм скорочення м'яза;
- рухові одиниці і їх різноманітність, класифікація рухів;
- система управління рухами (за М.О. Бернштейном);
- рухові програми;
- координація рухів; рухові навички, типи рухів;
- класифікація рухових рефлексів.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді карти знань створеної на основі онлайн-сервісу <https://www.easel.ly>. Підготуватись до усного обґрунтування розробленої карти знань.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті.

Характеристика критерію	Мак кількість балів
Під час дискусії/презентації студент демонструє здатність до рефлексії та ініціативи	3
Студент демонструє під час дискусії/презентації здатність до критичного мислення.	2
Студент приводить/наводить приклади та демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для власного розвитку та формування професіоналізму.	2
Студент демонструє високий рівень грамотності усного та писемного мовлення	2
Студент використовує засоби візуалізації, зокрема комп'ютерні технології чи інші	2
Мак	11

Загальна кількість балів за виконане завдання: 11 балів (1 бал за присутність+10 балів за роботу на занятті).

Рекомендована основна література [1, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 9, 22, 23, 24]

Практичне заняття №1. Особливості комплексного обстеження дітей з порушеннями опорно-рухового апарату

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Розробити картку комплексного обстеження дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та критерії оцінювання рухової сфери.

Завдання №2. Підібрати тестові завдання та матеріали для обстеження рухової сфери дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.

Завдання №3. Розбитися на пари та обстежити рухову сферу однокласника, використовуючи розроблені тести та матеріали.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді заповненої картки обстеження рухової сфери. Підготуватись до усного обґрунтування висновку про стан рухової сфери однокласника.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті.

Характеристика критерію	Мак кількість балів
Під час проведення обстеження студент демонструє здатність до оптимального використання власних ресурсів і часу	3
Студент демонструє під час проведення обстеження здатність до критичного мислення.	2
Студент приводить/наводить приклади та демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для власного розвитку та формування професіоналізму.	2
Студент демонструє високий рівень грамотності усного та писемного мовлення	2
Студент використовує засоби візуалізації, зокрема комп'ютерні технології чи інші	2
Мак	11

Загальна кількість балів за виконане завдання: 11 балів (1 бал за присутність+10 балів за роботу на занятті).

Рекомендована основна література [1, 4, 5]

Рекомендована додаткова література [1, 9, 22, 23, 24]

Змістовий модуль 2.

Умови ефективного освітнього процесу для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в закладах з інклюзивною формою навчання

Семінарське заняття №3. Команда психолого-педагогічного супроводу дітей із порушеннями опорно-рухового апарату

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно функцій учасників команди супроводу дитини з порушеннями опорно-рухового апарату в закладі загальної освіти.

Завдання №2. Створити ділову гру «SUPER TEAM» для учасників команди супроводу задля формування у них розуміння зони їхньої відповідальності під час супроводу дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.

Завдання №3. Підготуватись до участі в діловій грі «SUPER TEAM»

Форма подання результату: результати подаються у вигляді розробленої гри з правилами та дидактичним матеріалом. Підготуватись до усного обґрунтування розроблених завдань гри.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті.

Характеристика критерію	Мах кількість балів
Під час розробки тренінгової гри студент демонструє здатність до рефлексії та ініціативи	3
Студент демонструє під час роботи здатність до критичного мислення.	2
Студент приводить/наводить приклади та демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для власного розвитку та формування професіоналізму.	2
Студент демонструє високий рівень грамотності усного та писемного мовлення	2
Студент використовує засоби візуалізації, зокрема комп'ютерні технології чи інші	2
Мах	11

Загальна кількість балів за виконане завдання: 11 балів (1 бал за присутність+10 балів за роботу на занятті).

Рекомендована основна література [1, 2, 3]

Рекомендована додаткова література [3, 8, 10, 13, 16, 17, 20, 25]

Практичне заняття №2. Алгоритм діяльності міждисциплінарної команди супроводу

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно напрямів взаємодії команди супроводу та інклюзивно-ресурсного центру. Дані занесіть у таблицю:

Команда супроводу	ІРЦ

Завдання №2. Проаналізувати обов'язки вчителя та асистента вчителя стосовно їхньої співпраці в контексті уроку/заняття. Дані занесіть у таблицю:

Обов'язки вчителя	Спільні дії	Обов'язки асистента вчителя

Завдання №3. Бути готовим презентувати опрацьований матеріал та власну позицію з окреслених питань.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді заповнених таблиць у робочому зошиті. Підготуватись до усного обґрунтування власної позиції.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті.

Характеристика критерію	Мак кількість балів
Під час дискусії/презентації студент демонструє здатність до рефлексії та ініціативи	3
Студент демонструє під час дискусії/презентації здатність до критичного мислення.	2
Студент приводить/наводить приклади та демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для власного розвитку та формування професіоналізму.	2
Студент демонструє високий рівень грамотності усного та писемного мовлення	2
Студент використовує засоби візуалізації, зокрема комп'ютерні технології чи інші	2
Мак	11

Загальна кількість балів за виконане завдання: 11 балів (1 бал за присутність+10 балів за роботу на занятті).

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [4, 5, 7, 8, 11, 13, 16, 17, 18, 25]

Практичне заняття №3. Партнерство між фахівцями й батьками дітей із порушеннями опорно-рухового апарату

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно ролі батьків у команді супроводу дитини з порушеннями опорно-рухового апарату.

Завдання №2. Презентувати розроблену під час виконання самостійної роботи пам'ятку для батьків про їхню роль у команді супроводу дитини з порушеннями опорно-рухового апарату у вигляді постера/брошури/флаера/буклета.

Завдання №3. Підготуватись до панельної дискусії з наступних питань:

- роль батьків у команді супроводу дитини з порушеннями опорно-рухового апарату;
- обмін інформацією між батьками та командою супроводу дитини з порушеннями опорно-рухового апарату;
- заходи для налагодження співпраці з батьками, що виховують дітей з порушеннями опорно-рухового апарату

Форма подання результату: результати подаються у вигляді тез окреслених питань в завданні №1, 3. Бути готовим до панельної дискусії на практичному занятті.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті:

Характеристика критерію	Мак кількість балів
Під час дискусії/презентації студент демонструє здатність до рефлексії та ініціативи	3
Студент демонструє під час дискусії/презентації	2

здатність до критичного мислення.	
Студент приводить/наводить приклади та демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для власного розвитку та формування професіоналізму.	2
Студент демонструє високий рівень грамотності усного та писемного мовлення	2
Студент використовує засоби візуалізації, зокрема комп'ютерні технології чи інші	2
Max	11

Загальна кількість балів за виконане завдання: 11 балів (1 бал за присутність+10 балів за роботу на занятті).

Рекомендована основна література [1, 5]

Рекомендована додаткова література [2, 3, 6]

Семінарське заняття №4. Моніторинг динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та стану професійної компетентності фахівців

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно моніторингу динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та стану професійної компетентності фахівців.

Завдання №2. Розробити критерії оцінки динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та обґрунтувати їх на семінарському занятті.

Завдання №3. Презентувати розроблений протокол результатів моніторингу динаміки розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в закладі освіти (ЗДО/ЗСО) з інклюзивною формою навчання

Форма подання результату: результати подаються у вигляді тез окреслених питань в завданні №1, 2 в робочому зошиті. Бути готовим до дискусії на семінарському занятті.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

Характеристика критерію	Max кількість балів
Під час дискусії/презентації студент демонструє здатність до рефлексії та ініціативи	3
Студент демонструє під час дискусії/презентації здатність до критичного мислення.	2
Студент приводить/наводить приклади та демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для власного розвитку та формування професіоналізму.	2
Студент демонструє високий рівень грамотності усного та писемного мовлення	2
Студент використовує засоби візуалізації, зокрема комп'ютерні технології чи інші	2
Max	11

Загальна кількість балів за виконане завдання: 11 балів (1 бал за присутність+10 балів за роботу на занятті).

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [2, 5, 6, 18, 20]

Змістовий модуль 3.

Технології підтримки учасників інклюзивного процесу

Практичне заняття №4. Соціальна адаптація дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно сучасних підходів до адаптації дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання.

Завдання №2. Розробити серію ігор для адаптації дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в новому освітньому середовищі.

Завдання №3. Презентувати розроблені ігри на практичному занятті та обґрунтувати їхню доцільність використання на різних етапах адаптації дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді серії ігор.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті:

Характеристика критерію	Мак кількість балів
Під час дискусії/презентації ігор студент демонструє здатність до рефлексії та ініціативи	3
Студент демонструє під час дискусії/презентації ігор здатність до критичного мислення.	2
Студент приводить/наводить приклади та демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для власного розвитку та формування професіоналізму.	2
Студент демонструє високий рівень грамотності усного та писемного мовлення	2
Студент використовує засоби візуалізації, зокрема комп'ютерні технології чи інші	2
Max	11

Загальна кількість балів за виконане завдання: 11 балів (1 бал за присутність+10 балів за роботу на занятті).

Рекомендована основна література [1, 2, 5]

Рекомендована додаткова література [8, 10, 15, 22, 23]

Практичне заняття №5. Організаційно-інформаційний компонент як ефективна умова адаптації дітей до інклюзивного навчання

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно сучасних підходів до адаптації дітей з нормотиповим розвитком для зміни соціальних установок та стереотипів щодо дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, формування толерантного ставлення й гармонізація стосунків у дитячому/учнівському колективі в умовах інклюзивного середовища.

Завдання №2. Розробити серію ігор для адаптації дітей з нормотиповим розвитком в інклюзивному освітньому середовищі.

Завдання №3. Презентувати розроблені ігри на практичному занятті та обґрунтувати їхню доцільність використання на різних етапах адаптації дітей з нормотиповим розвитком в умовах інклюзивного середовища.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді серії ігор.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті:

Характеристика критерію	Мах кількість балів
Під час дискусії/презентації ігор студент демонструє здатність до рефлексії та ініціативи	3
Студент демонструє під час дискусії/презентації ігор здатність до критичного мислення.	2
Студент приводить/наводить приклади та демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для власного розвитку та формування професіоналізму.	2
Студент демонструє високий рівень грамотності усного та писемного мовлення	2
Студент використовує засоби візуалізації, зокрема комп'ютерні технології чи інші	2
Мах	11

Загальна кількість балів за виконане завдання: 11 балів (1 бал за присутність+10 балів за роботу на занятті).

Рекомендована основна література [1, 2, 3]

Рекомендована додаткова література [2, 4, 8, 10, 15, 18, 19, 21]

Практичне заняття №6. Психолого-педагогічна готовність педагогів та фахівців до роботи з дітьми в інклюзивному освітньому процесі

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно сучасних підходів формування психолого-педагогічної готовності педагогів та фахівців до роботи з дітьми в інклюзивному освітньому процесі.

Завдання №2. Розробити тренінгове заняття формування психолого-педагогічної готовності педагогів та фахівців до роботи з дітьми в інклюзивному освітньому процесі.

Завдання №3. Презентувати елементи розробленого тренінгу на практичному занятті.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді розробленого та оформленого тренінгу.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті:

Характеристика критерію	Мах кількість балів
Під час дискусії/презентації студент демонструє здатність до рефлексії та ініціативи	3
Студент демонструє під час дискусії/презентації здатність до критичного мислення.	2
Студент приводить/наводить приклади та демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для власного розвитку та формування професіоналізму.	2
Студент демонструє високий рівень грамотності усного та писемного мовлення	2
Студент використовує засоби візуалізації, зокрема комп'ютерні технології чи інші	2
Мах	11

Загальна кількість балів за виконане завдання: 11 балів (1 бал за присутність+10 балів за роботу на занятті).

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [3, 5, 10, 11, 16, 17, 18, 25]

Змістовний модуль 4.

Технології інклюзивного навчання дітей із порушеннями опорно-рухового апарату

Семінарське заняття №5. Адаптація освітнього середовища: доступність до комунікацій та інформаційна доступність

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно адаптації освітнього середовища: доступність до комунікацій та інформаційна доступність.

Завдання №2. Презентувати розроблену під час виконання самостійної роботи пам'ятку для вчителя початкових класів, щодо адаптації освітнього середовища для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату у вигляді постера/брошури/флаера/буклета.

Завдання №3. Бути готовим продемонструвати адаптацію аудиторії, де проходить семінарське заняття, для людини з порушеннями опорно-рухового апарату.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді розробленого постера/брошури/флаера/буклета.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

Характеристика критерію	Мах
-------------------------	-----

	кількість балів
Під час дискусії/презентації студент демонструє здатність до рефлексії та ініціативи	3
Студент демонструє під час дискусії/презентації здатність до критичного мислення.	2
Студент приводить/наводить приклади та демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для власного розвитку та формування професіоналізму.	2
Студент демонструє високий рівень грамотності усного та писемного мовлення	2
Студент використовує засоби візуалізації, зокрема комп'ютерні технології чи інші	2
Мах	11

Загальна кількість балів за виконання завдання: 11 балів (1 бал за присутність+10 балів за роботу на занятті).

Рекомендована основна [2, 3]

Рекомендована додаткова література [7, 15, 19, 21]

Практичне заняття №7. Адаптація навчальних підходів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату: навчальні цілі, навчальні матеріали, форми та методи навчання

Під час підготовки до практичного заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно сучасних підходів до навчання і виховання для з порушеннями опорно-рухового апарату.

Завдання №2. Здійснити аналіз джерел та створити перелік корекційних програм для дітей раннього/дошкільного/шкільного віку з порушеннями опорно-рухового апарату, у тому числі рекомендованих МОІН України. Дані занести у таблицю в робочому зошиті:

№ з/п	Назва програми/рік видання	Вік дітей	Автори/розробники	Посилання на джерело

Завдання №3. Запропонувати адаптацію елементів програми загальноосвітнього закладу (на вибір студента). Дані занести до ІПР. Бути готовим обґрунтувати свою позицію.

Форма подання результату: результати подаються у вигляді заповненої таблиці окреслених питань в завданні №2. Заповнені елементи адаптації навчальної програми в ІПР.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті:

Характеристика критерію	Мах кількість балів
Під час дискусії/презентації студент демонструє здатність до рефлексії та ініціативи	3
Студент демонструє під час дискусії/презентації	2

здатність до критичного мислення.	
Студент приводить/наводить приклади та демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для власного розвитку та формування професіоналізму.	2
Студент демонструє високий рівень грамотності усного та писемного мовлення	2
Студент використовує засоби візуалізації, зокрема комп'ютерні технології чи інші	2
Max	11

Загальна кількість балів за виконане завдання: 11 балів (1 бал за присутність+10 балів за роботу на занятті).

Рекомендована основна література [1, 2, 5]

Рекомендована додаткова література [4, 8, 11, 14, 15, 18, 19]

Семінарське заняття №6. Стратегії підтримки дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно стратегій підтримки дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивного навчання в Україні.

Завдання №2. Розбитися на групи по 2-3 особи та підготувати презентацію реабілітаційної методики, яку може запропонувати фахівець для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

Завдання №3. Презентувати огляд методики за планом:

1. Назва методики
2. Для якої категорії дітей (порушення, вік)
3. Опис методики
4. Кошторис
5. Хто є виконавцем
6. Відгуки про методику
7. Адреса, джерело інформації

Форма подання результату: результати подаються у вигляді презентації методики на семінарському занятті.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

Характеристика критерію	Max кількість балів
Під час дискусії/презентації студент демонструє здатність до рефлексії та ініціативи	3
Студент демонструє під час дискусії/презентації здатність до критичного мислення.	2
Студент приводить/наводить приклади та демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для власного розвитку та формування професіоналізму.	2
Студент демонструє високий рівень грамотності усного та писемного мовлення	2

Студент використовує засоби візуалізації, зокрема комп'ютерні технології чи інші	2
Max	11

Загальна кількість балів за виконане завдання: 11 балів (1 бал за присутність+10 балів за роботу на занятті).

Рекомендована основна література [1, 2, 5]

Рекомендована додаткова література [4, 8, 11, 14, 15, 18, 19]

Семінарське заняття №7. Транзиція: програми переходу молоді з порушеннями опорно-рухового апарату до дорослого життя

Під час підготовки до семінарського заняття студентам необхідно виконати завдання:

Завдання №1. Проаналізувати сучасні інформаційні джерела стосовно досвіду працевлаштування молоді з порушеннями опорно-рухового апарату в Україні.

Завдання №2. Здійснити пошук «Історії успіху» людини з порушеннями опорно-рухового апарату, яка реалізувала себе у соціумі і може бути зразком для інших.

Завдання №3. Презентувати «Історію успіху» на семінарському занятті за планом:

1. Ім'я та прізвище героя, вік
2. Особливості порушення/порушень
3. Сфера діяльності
4. Опис історії успіху
5. Інше

Форма подання результату: результати подаються у вигляді презентації «Історії успіху» на семінарському занятті.

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

Характеристика критерію	Max кількість балів
Під час дискусії/презентації студент демонструє здатність до рефлексії та ініціативи	3
Студент демонструє під час дискусії/презентації здатність до критичного мислення.	2
Студент приводить/наводить приклади та демонструє розуміння практичного застосування отриманих знань для власного розвитку та формування професіоналізму.	2
Студент демонструє високий рівень грамотності усного та писемного мовлення	2
Студент використовує засоби візуалізації, зокрема комп'ютерні технології чи інші	2
Max	11

Загальна кількість балів за виконане завдання: 11 балів (1 бал за присутність+10 балів за роботу на занятті).

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [2, 7, 12, 15, 20, 24]